

Landsstýrið revsar øll tey, sum bygdu sær hús í fjør

Hóast mangar ávaringar frá mongum síðum tykir sum landsstýrið heldur fast við at fáa samtíðarskattaskipanina framdanu, og at virka frá 1. apríl.

Tey, ið hava ávara, hava m.a. víst á, at ein tilik stór umskipan í skattaskipanini ber nógva í sær, og tí er sjálvandi so alneyðugt, at kanna allar detaljur til botns. Hetta sigur landsstýrið seg hava gjørt. Teir eru so klókir — ikki minst figgjarmálaráðharrin.

...Men nú komið er so langt, at skattauppgávan skal skrivast, fara fólk at varnast um ávis viðurskifti, sum raka nøkur beinleiðis.

Lat okkum bert taka eitt av ivaleyst fleiri dønum um órættvisar í teirri skipan, sum landsstýrið fyrir ein og hvønn prís vil fremja nú.

Taka vit t.d. ein, sum hevur bygt sær hús í fjør, og lagt lánini um frá byggiláni til prioritetslán. Sum kunnugt er rentan mest fyrsta árið, og haraftrat taka bankar og sparikassar sokallaða

provisión, tá hesi lán verða umskipað.

Eftir gomlu skipanini hevði tú kunnað drigið 42% av rentuútreiðslunum fyrir 1983 frá skattinum, harafturimóti kanst tú eftir nýggju skipanini draga 42% av rentuútreiðslunum fyrir 1984 frá skattinum.

Hetta ger, at árið 1983 heilt dettur burtur, og tú hevur mist allan rentufrádrátt fyrir hetta árið, og ongantið fær hann aftur.

Tað skal viðmerkjast, at tað ikki bert eru tey, sum hava bygt í 1983, sum koma illa fyrir, men eisini tey, sum bygt hava seinastu árin. Soleiðis at skilja, at tess nærri 1983 tú byggi, tess verri verður tú fyrir.

Við einum taldømi kann hetta sigast soleiðis:

Byggi tú í 1983, og hevði eina rentu og provisiónsútreiðslu uppá kr. 50.000,— kundi tú draga 21.000,— krónur beinleiðis frá skattinum í ár. Hesar 21.000 krónurnar fært tú ongantið loyvi at draga frá eftir nýggju skipanini.

tjak og meiningar

Vit gera tesarar okkara varugar við, at treytin fyrir at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

Tær hevur tú mist. Byggi tú harafturimóti í ár, misti tú ikki eitt einasta oyra.

Nú kann onkur kanska siga, at eftir eini kelduskattaskipan fella bæði útreiðslur og inntøkur burtur árið fyrir at kelduskatturin virkar. Hertil er at siga, at meðan øll fáa eina skattafria inntøku, rakar áðurnevnda dømi bert tey, sum váðaðu sær at velja ár 1983 at fáa sær tak yvir høvðið.

Sámal Christiansen

Terrorstaturin Ísrael

Í grein í Sosialinum nr. 14 sigur Vilhelm Johannesen, at Ísrael verður stýrt av hægri maktum, og ikki er møguligt hjá mannahond at leggja seg út í viðurskifti tess. Ísrael er Guðs útvalda land og eigur ikki at verða nortið við. Ymiskt taltílfar finst ið man vera rættlaga ókent í Føroyum og sum ger, t vit mugu hugsa okkum um meira enn einaferð, áðrenn vit breiða okkum um undurbæri Ísraels.

Tað átti at verið óneyðugt at sagt frá endamálinum við vápnum og vápnaframleiðslu. Til tær ivandi sálirnar, um nøkur sliik framvegis finst: vápn verða næstan 100% nýtt til dráp av ósekum fólk.

Í 1973 varð góður triðingur av bruttotjóðarúttøkuni hjá Ísrael nýttur til vápnamegi og -framleiðslu. Um ársskiftið 1981-82 var vápna størsta útflutningsvera Ísraels — 40% av samlaða útflutninginum t.e. nógva meiri enn tær nógva umtalaðu áffa appelsinurnar.

Samstundis var vápnaframleiðsla størsti

einstaki idnaður landsins. 81% av vápnum, ið junda'ni í El Salvador nýtir, fær hon úr Ísrael.

Seinastu seks mánaðirnar hjá einaræði Somosa í Nicaragua fekk hann 98% av vápnum sínum úr Ísrael. Ísrael hevur breitt sívilt og hernaðarligt samstarv við diktatoriska apartheidstýrið í Suður-Afriku. Umframt hetta fáa jurnurnar í Argentina, Chile, Guatemala og Equador vápn úr Ísrael.

Sostatt leggur Ísrael ein óhugnaliga stóran part av orku síni í menniskjafiggingindaligt tilfar, ið myrðir hundradúsundtals av Guðs børnum. Og ikki nokk við tað: Ísrael ger tað eisini møguligt hjá fascistiskum diktaturum at kúga miljónahópar av illa støddum og niðurundirkomnum meðmenniskjum. Ísraelski staturin smæðir seg heldur ikki burtur í hesi skakandi mynd av alheimsvirksemi hansara. Hann terroriserar grannar sínar, skjýtur verjuleys og ósek sivilfólk

frá hond, og nýtir pinsluhættir í fongslum sínum sum fáa sjálvst metodur Hitlers í KZ-legunum at blika.

Alt hettar meðan eitt av teim 10 boðunum hjá Guði sigur: tú mást ikki sláa ihel. Eisiniður Guð, at um tú verður sligin, eigur tú at venda hin kjálkan til. Ilt er at siggja samsvarið imillum hesi orð og gerðir Ísraels, ið sigst umboða Guðs kærliga á jørð.

Av hesum kunnu vit bert koma til tvey úrslit: antin at tað sum hendir í Ísrael er imóti Guðs boðum og als ikki hevur samtykki Guðs, ella, at Guð er ótrúliga inkonsekvatur, krigsgalin og órættvisur, aðrar møguleikar dugi eg ikki at siggja.

Skulu vit til alla tíð og ævir bara seta kikaran fyrir tað blinda eyga og ræðast/góðtaka dóm McCarthysimunnar í Føroyum og lata vera við at seta spurnartekin, hugsa kritiskt og sjálvstøðugt?

Fróði Holm Knudsen

Hugleiðingar yvir sjálv- uppgávuna

So fekk eg enn einaferð sjálvuppgávuna frá hondini, og vónandi er hon rætt og greitt avgreidd.

Men harra landsstýrismaður í skattamálum, ivi stingur seg upp hvussu rættvist tað er, at eg skal seta nýtsluna av frium bili til kr. 17.300,— tá eg heldur brúki buss enn bil til privatvörðir. Undir øllum umstøðum brúki eg ikki bilin hjá virkinum so nógva, sum eg siggi bæði starvs- og tænastrumenn hjá landinum brúka bilarnar hjá landinum í privatvörðum.

Tú sært teir dagliga koyra millum heim og skrivstovu bæði á morgni — døgurða og á kvöldi. Ja, og hvussu er um viku-

skifti?

Harra landsstýrismaður í skattamálum, hvussu nógva skulu hesir starvs- og tænastrumenn uppgæva til skattavaldið fyrir frian bil?

Eg havi hoyrt at tað í hesum samgongusáttmála stendur nakað um, at privata og almenna forbrúkið skal tólmast.

Sjálvandi verður mitt forbrúk tálma nakað, tá eg skal skattast av kr. 17.300,— fyrir brúk av bilinum hjá virkinum.

Men verður roynt at tálma tað almenna forbrúkið á hesum øki?

Harra lögmaður, tygum sum hava landsins tænastru- og starvsment um hendi, kunnu bert við eini

reglugerð svarandi til tær, sum fyrir mongum árum síðani vórðu fyrisetar í hinum norðanlondum seta ein »stoppara« fyrir privatnýttsluni av landsins bilum.

Tað eru ikki smápenar, sum ár um ár eru farnir til privatnýttsla á hesum øki, og tað eru ikki smápenar, tygum kunnu spara skattgjalarnar fyrir framvirk, um henda privatnýttsla verður avmarkað mest møguligt við eini reglugerð.

Til heystar má eg meta, um hesin setningurin í samgongusáttmálanum bert er orðaskvaldur sum so nógva annað.

Skattgjaldari

Álit Javnaðarflokksins í Smyril-Line-málinum:

Størri almennur partapeningur verið munabesta hjálpin hjá felagnum

Javnaðarflokksins prinsipiella stóða í siglingarmálinum er, at tí almenna skuldi verið loyvt at hildið fram við teirri uttanlandssigling, sett varð í verk í 1975, ella at uttanlandssiglingin í minsta lagi helt fram í samarbeiði á jøvnum fæti millum almennan og privatan partapening.

Út frá hesum hevur flokkurin ferð eftir ferð mælt til, at hitt almenna setti munandi pening í felagið, soleiðis at felagnum varð tryggjaður frægasti rakstur, og tí almenna varð veitt rimiligt innlit og ávirkan, so sum náttúrligt er, tá hugsað er um, at almenn skattaborgara-veðhald skulu verða grundstøði undir rakstrinum eina langa tíð.

Felagið søkti landsstýrið um at útvega 40% av partapeninginum, men sýtti samgongan fyrir hesum, og varð sum kunnugt úrslitið, at landskassin setti í 20% av eginpeninginum. Hesin partur er síðani vaksin til 27%, av tí at samanlagt eru fyribils bert inngoldnar góðar 10 mió. kr. í partapeningi.

Fyrir henda partapening

ing hevur landsstýrið ikki valt umboð í nevnd felagsins, og er tí ikki lógið, at tiltakið til at hjálpa felagnum í likviditetskreppuni, ikomin er, kemur so seint í lag.

Vitandi at partar av samgonguni hava so stóran mótvilja imóti ov nógva almennum partapeningi — hóast munabesta hjálpin lá í hesum, so sum felagið eisini sjálvt hevur mett í umben síni við 40% — er Javnaðarflokkurin til reiðar at minka tilmæltu upphæddina í uppskoti nr. 46 upp á 4 mió. kr. í almennum partapeningi niður í 1,2 mió. kr., sum verða útvegaðar við, at útlegg landskassans verða »konverterað« til partapening.

Orsøkin til, at javnaðarflokkurin í hesum føri slakar so nógvar frá prinsipiella stóða síni, er, at hann metir uttanlandssiglingina so týðningarmikla, at hon undir ongum umstøðum má stóga, og flokkurin til vil rætta borgarliga meirilutanum — sum í striðnum við seg sjálvan hevur mist evnini til at skera ígjøgnum við eini loysn — eina hond, sum

hann kann nýta til at fá eina góða fyribilsloysn.

Javnaðarflokkurin hevur framvegis álit á, at í skilgøðum samarbeiði millum hitt almenna og privatan krefstir kann ferðamanna- og farmasigling á øllum høvum gerast ein týðningarmikil tåttur til at útvega neyðugt tal av arbeiðsplássum til føroyingar.

Lógaruppskot javnaðarflokksins var so ljóðandi:

§ 1. Landsstýrinum verður heimilað landskassans vegna at vedhalda fyrir einum láni upp til 10 mió. kr. til p/f Smyril-Line.

2. stk. Treit fyrir vedhildnum er, at felagið útvegar í minsta lagi kr. 1.400.000 aftrat í partapeningi, og at vedhaldsútlegg landskassans upp á kr. 1.200.000 verða upptekin sum partapeningur í felagnum.

§ 2. Henda lóg kemur í gildi beinan vegin.

Framhald av síðu 7

verandi útrokningum er kr. 1,48 í veruleikanum bert er kr. 0,60, og er tað nakað heilt annað.

Hetta uppskot er ikki nøkur loysn uppá studingsspurningin, men hett

eigur at verða umhugsað sum lið í eini framtíðarskipan. Núverandi orðaskifti er í hvussu er rættuliga mannminskandi fyrir tann partin av fiskivinnuni, sum hóast alt fær fiskin uppá land, og sum

fyrir so vitt er grundarlagið fyrir hini liðini í vinnuni.

Óli Jacobsen

Lýsið í sosialinum